

સાપ્તરંગ સૌરાષ્ટ્ર ધાયા

૫૨૨૨૧ - ૧૨

ઊલટી અને દાડની વાસથી આખું ઘર ગંધાતુ હતું. દાડ પી પી ને સૌમિલની આંખો દડા જેવી સોજ ગઈ હતી. રડી રડીને આંખો નીચે કાળા ડાઘા પડી ગયા હતા. દેવાંગે પોતાનાથી થતી બધી કોશિશ કરી લીધી હતી. પોતાના જીવથી હાલા મિત્રની આવી હાલત એનાથી જોઈ શકાતી નહોતી. આખરે દેવાંગે જે પ્રયોગ ના કરવો જોઈએ એ પણ કરી લેવાનું નક્કી કરી લીધું.

દેવાંગે મોબાઈલ કાઢી નંબર ડાઈલ કર્યો પણ સામે છેડેથી જવાબ આવ્યો કે, “ધ નંબર યુ આર ટ્રાઈંગ ટુ કોલ ઈજ નોટ રિચેબલ.” દેવાંગે કોલ કટ કરી ફરી લગાડ્યો પણ ફરી એ જ જવાબ આવ્યો, “ધ નંબર યુ આર ટ્રાઈંગ ટુ કોલ ઈજ નોટ રિચેબલ.” ફરી કટ કરી ફરી લગાડ્યો, જવાબ એ જ રહ્યો, “ધ નંબર યુ આર ટ્રાઈંગ ટુ કોલ ઈજ નોટ રિચેબલ.”

દેવાંગે ગુસ્સામાં ફોનનો જમીન પર ઘા કરી દીધો. મનમાં બબડતો રહ્યો કે, “આવું જ થાય જે સમયે જે વ્યક્તિની તમારે સૌથી વધુ જરૂર હોય એ આઉટ ઓફ રીચ બતાવે. પહેલા તો નેટવર્ક આઉટ ઓફ રીચ આવતા અને હવે તો માણસો પણ આઉટ ઓફ રીચ થવા લાગ્યા છે.” મનમાં બબડતો સૌમિલના રૂમમાં ગયો. દાડના નશામાં ધૂત જોઈ દેવાંગનો મગજ વધુ હલ્લી ગયો.

“એ બુદ્ધિ વગરના, અહિયાં હું તને આ બધામાંથી બહાર કાઢવા મથૂ છું અને તું આ દાડની બોટલમાં વધુને વધુ ઘુસતો જા છો. સાલા, કોલેજમાં યાદ છે તું શું કહેતો મને, ‘દેવાંગ, આ છોકરીઓ બસ, ટ્રેન અને રિક્ષા જેવી હોય છે. એક જાય તો બીજી આવે.’ તો સાલા, હવે શું થયું તારા એ વિચારોને? આમ શું દુભી આત્મા બનીને દાડના ગ્લાસ પર ગ્લાસ ટકાવે છો?” દેવાંગનો આટલા સમયથી મનમાં ધરબી રાખેલો દાવાનળ આજે વિસ્ફોટ થયો.

“હે...હે...હે... કેટલું સરસ ખીજાઈ છે! બોલ ને ડાર્લીંગ હજી બે ત્રણ ગાળો આપ ને પણ..પણ મને આપ, આ દાડને ના આપ. આ દાડમાં નશો છે જ નહીં. દાડમાં નશો હોત તો બોટલ પણ જુમતી હોત ને! દાડ મારો જન્મો જન્મનું સાથી બની ગયું છે. આઈ લવ દાડ.” સૌમિલ નશામાં અનશન બોલી રહ્યો હતો.

“એ ડાર્લીંગવાળી, અહિયાં હું તને ગાળું દઈ છું અને તું નશામાં મારી મજાક ઉડાવે છે. હાલ આમ ઊભો થા, હાલ. આમ જો આજે મેઘાણી ઓડિટોરિયમમાં કવિતાનો પ્રોગ્રામ છે. તારા મનપસંદ કવિઓ આવવાના છે. હાલ, આજે કવિતાનો નશો કરી આવીએ.” દેવાંગે વાત વાળવાની કોશિશ કરી.

“હટ, હૂડ.. હૂદ્દહૂડ.. કોણ કવિ? કઈ કવિતા? હવે બધુ ગયું, અહિયાં ઓન્લી દાડ. દાડની પાલટી હોય તો બોલ.” સૌમિલ દાડનો હજી એક ગ્લાસ ગટગટાવી ગયો.

દેવાંગનો પિત્તો છટક્યો. એણે બધી બોટલ લીધી અને બધી ગટરમાં

જવા વહાવી દીધી. સૌમિલ એની પાછળ લથડિયા ખાતો ખાતો ગયો.

“છોડ.. મારી બોટલ છોડ..” સૌમિલે નાહક ધ્વનિ કર્યા પણ દેવાંગે બધી બોટલ ગટરમાં વહાવી દીધી.

“માડુ એકની એક સાથી, માડુ દાડ. તે એ પણ ઈીનવી લીધું. તું મારો સૌથી મોટો દુશ્મન છો. હવે મારે જીવવું જ નથી.” સૌમિલે બોટલ રસોડાના પ્લેટફોર્મ પર પછાડી અને કાચનો ટુકડો પોતાના ગળે રાખતા બોલ્યો, “અલવિદા દોસ્ત!”

દેવાંગે એક થપાટ જિકિ દીધી. સૌમિલ લથડિયા ખાઈને જમીન પર ફસડાઈ પડ્યો. દેવાંગે એને ઊભો કર્યો અને બાથરૂમમાં ઠંડા પાણીના શાવર નીચે ઊભો રાખી દીધો. સૌમિલનો નશો ધીરે ધીરે ઉતરવા લાગ્યો. સૌમિલનું માથું કોરું કરી એને બેડ પર સુવડાવ્યો. સૌમિલ થાકેલો તરત જ સૂઈ ગયો.

“હેલ્લો. ડ્રીમ હોલિડેજ?” દેવાંગે બહાર નીકળી ફોન લગાવ્યો. “યસ.. હાઉ કેન આઈ હેલ્પ યુ?” સામે છેડેથી એક મધુર અવાજ આવ્યો.

“બે ટિકિટ કરવાની છે કેનેડાની. ગિવ મી યોર બેસ્ટ પેકેજ. તમારી બધી ડીટેલ મને વોટસેપ કરો. હું તરત આપણે ઓનલાઈન પેમેન્ટ કરી આપીશ. મારે કાલની જ ટિકિટ જોઈએ છે. હું અમારા બે લોકોના વિઝા, પાસપોર્ટની સોફ્ટ કોપી મેઈલ કરું છું. ટેક ડબલ, ત્રિપલ યાજ બટ આઈ વોન્ટ ટુ ટીકીટ્સ ઓફ કેનેડા.” દેવાંગે આટલું કહી ફોન કટ કરી નાખ્યો.

રસોડામાં જઈને સૌમિલના હેંગ ઓવર માટે લીંબુ પાણી બનાવી લીધું. સૌમિલના રૂમમાં જઈને એને જગાડીને લીંબુ પાણી આપ્યું. સૌમિલ થોડો સ્વસ્થ લાગ્યો.

“તૈયાર થઈ જા.” દેવાંગે સરસ કુરતો કાઢીને આપ્યો. “ક્યાં જવું છે?” સૌમિલે માથું પકડીને કહ્યું. “મેઘાણી ઓડિટોરિયમ. કવિતાના પ્રોગ્રામમાં.”

“હા.. હાલ યાર.. કવિતા સાંભળવાની ખૂબ ઈચ્છા થઈ છે.” સૌમિલે વિચાર્યું હતું એના કરતાં અલગ જવાબ આપ્યો. દેવાંગના ચહેરા પર આઠ દિવસે આહું સ્મિત આવ્યું.

બન્ને મિત્રો તૈયાર થઈ ગયા. સૌમિલના મગજ અને મનમાં બધુ હજી ભરાયેલું પડ્યું હતું છતાં પોતાના મિત્રને જે રીતે એની સેવા કરી છે, આ આઠ દિવસમાં પોતાનો સગો ભાઈ મળવા પણ નથી આવ્યો ત્યારે દેવાંગે પોતાનો ધંધો મૂકીને સૌમિલ પાછળ રાત દિવસ એક કર્યા હતા.

કાર ઓડિટોરિયમના પાર્કિંગમાં પાર્ક કરી બન્ને ઓડિટોરિયમમાં પ્રવેશ્યા. થોડી જ વારમાં કવિ શ્રી વિનોદ જોશીએ એમની આગવી અદામાં પોતાની કવિતા રજૂ કરી.

સૈંયા, મેલી દે તારી નવાબી, કે રોજ મારી ફરકે છે આંખ હવે ડાબીપ. મુંને વીજળિયું તૂટે છે પંડમાં, નથી આરોઓવારો નવ ખંડમાં; સૈંયા, દાનત ખોરી બેહિસાબી, કે આજ કરી દેને તું ખાનાખરાબીપ

મુંને હોઠેથી ડામ દીધા આકરા, મારાં રૂંવે રગદોળ્યા ઉજાગરા; સૈંયા, અંધારું આહું ગુલાબી, કે રંગ ચડ્યો હળવેથી હાજરજાબીપ

મુંને સૌંસર વાં સણકે સંભારણાં, લોહી ફૂદીને લેતું ઓવારણાં; સૈંયા, ખરબચડી રાત છે રુઆબી કે પોત મારું પોયું પોયું ને કિનખાબીપ

તાળીઓનો ગડગડાટ થયો અને આ બાજુ સૌમિલની આંખમાં આંસુઓનું ઝરણું બહાર આવી ગયું. દેવાંગે એના મિત્રને ખાતેથી પકડ્યો, સૌમિલે બધુ ભૂલી કવિતાની મજા માણી.

કવિ શ્રી વિનોદ જોશી પછી, કવિ શ્રી સંજુ વાળાએ પોતાની રચના રજૂ કરી:

હાલે માયું જબરું મ્હેણું! મને કહે: તું ખમતીધર, હું તારા પગની રેણું ચંદ્રકિરણની લૂમ કહી ઉજમાળી અરધી કાળપ અરધી રહી તે નઝરટીલડી થઈ ચોંટી ગઈ ચપ પામી કાંચનયોગ હરખતું હું માટીનું ગ્હેણું હાલે માયું જબરું મ્હેણું! અદેખાઈથી બળી-ઝળીને થૈ સખીઓ અધમૂઈ સમૂહમાંથી જ્યારે ચૂંટી મને કહીને જૂઈ જીવતરની ચુંદીએ ટાંકયું રતન મહા લાખેણું હાલે માયું જબરું મ્હેણું!

પોતાના શબ્દોના જાદુથી કવિ શ્રી સંજુ વાળાએ એક અલગ જ માહોલ બનાવી દીધો અને અંતમાં અત્યારના લોકપ્રિય કવિ શ્રી ભરત વિંઝુડાએ પોતાની રચના સંભળાવી બધાને ભાવ વિભોર કરી દીધા:

તમે કહો તો બધાએ તનાવ મૂકી દઈ, તમારા ભાવમાં મારો સ્વભાવ મૂકી દઈ.

ઘણુંય પ્રિય, પરમ પ્રિય પણ મને લાગે, શરાબ જેમ બધું કેમ સાવ મૂકી દઈ.

હશે નસીબમાં એ ત્યાં લઈ જશે આખર, કિનારા પરથી સમંદરમાં નાવ મૂકી દઈ.

અને પછી હું કરું શું એ પહેલાં વાત કરો, તમે કહો છો, તમારો લગાવ મૂકી દઈ.

રમતમાં આમ તો જીતી જવાય એવું છે, પરંતુ થાય છે કે મારો દાવ મૂકી દઈ.

લોકોએ દરેક કવિને વાહ વાહ સાથે સ્ટેન્ડિંગ ઓવેશન આપીને સન્માન આપ્યું. કાર્યકર્મ પૂરો થયો. સૌમિલ અને દેવાંગ કવિતાનો રસ માણીને ઘર તરફ જઈ રહ્યા હતા. દેવાંગે કારમાં જ આવતીકાલે સાંજે સાત વાગે કેનેડાની ફ્લાઈટ છે એ સમાચાર સૌમિલને આપ્યા.

“કેનેડા! આર યુ સિરિયસ? તને ખબર છે ને ત્યાં કોણ છે?” સૌમિલે ગુસ્સા અને આશ્ચર્ય સાથે કહ્યું. “હું જાણું છું હું શું કરું છું અને તને પૂછતો નથી કહું છું કે કાલે કેનેડા જવાનું છે. બધુ બુક થઈ ગયું છે અને લૂપેશ ના થતો. બધો ખર્ચો મારા તરફથી છે. મારે ફરવા જવું છે એટલે જવું છે બસ.” દેવાંગે આટલું બોલી એફ.એમમાં ફૂલ વોલ્યુમમાં ગીત શરૂ કરી દીધું.

નવાર્ષ મંત્રનો મહિમા અને અનુષ્ઠાન વિધિ

જય અંબે મિત્રો, ભારતીય સંસ્કૃતિ અને હિન્દુ ધર્મમાં તંત્ર મંત્ર અને યંત્રનો હંમેશાથી અનેરો મહિમા રહ્યો છે. યંત્ર એ કોઈ પણ દેવી કે દેવતાનું સાકાર સ્વરૂપ જ્યારે મંત્ર એ કોઈ પણ દેવી કે દેવતાનું વાચિક (શાબ્દિક) સ્વરૂપ છે. અગાઉ ભેરવી તંત્રના લેખમાં આપેલ માહિતી મુજબ અમુક અક્ષરો થકી અને તેના ઉચ્ચારણ થકી આપણે જે તે દેવી કે દેવતાના સ્વરૂપને અનુભવી કે વિઝ્યુવાઈસ કરી શકીએ છીએ. દા.ત. શાંતાકારમ ભુજંગશયનમ પદ્માભમ સુરેશમ... જ્યારે આપણે આ શ્લોકને ઉચ્ચરીત કરીએ ત્યારે આપણે અનુભવીએ છીએ કે આપણી નજર સમક્ષ શાંત સ્મિત આપતા, શેષનાગ પર સૂતેલા, જેમની નાભિમાંથી કમળ નીકળ્યું છે તેવા શ્રી હરિ વિષ્ણુ દર્શન આપી રહ્યા છે. આવો જ એક ચમત્કારિક મંત્ર છે. નવાર્ષ મંત્ર.

મંત્ર : સંપૂર્ણ મંત્ર ગુપ્ત હોવાથી રજૂ કરતો નથી. ચંડીપાઠ કે દુર્ગા સમશતિના પુસ્તક આ મંત્ર મળી જશે.

હવે પહેલા એ સમજી કે આ મંત્રને નવાર્ષ મંત્ર એટલા માટે કહેવામાં આવે છે કારણ કે આમાં કુલ નવ વર્ણનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. નવ અલગ અલગ અક્ષરો એ નવદુર્ગાની નવ અલગ અલગ શક્તિઓના બીજમંત્ર છે, જેના સમુચ્ચથી એક એવો શક્તિશાળી મંત્ર તૈયાર થાય છે જે બધી જ આધિ વ્યાધિ ઉપાધિને હરી લેવા સમર્થ છે. આ મંત્રથી ફક્ત તકલીફો જ દૂર થાય એવું નથી, આનાથી સાધકને સિદ્ધિઓ પણ પ્રાપ્ત થાય છે. આ જ મંત્રના જાપથી ગ્રહોની પીડા પણ દૂર થાય છે.

વિગતવાર સમજીએ તો ઐ - સરસ્વતીનો બીજ મંત્ર છે, જેના જાપ થકી વાણી નિર્મળ બને છે અને ઉચ્ચારણ શુદ્ધ અને સ્પષ્ટ થાય છે. હી - લક્ષ્મીજીનો બીજ મંત્ર છે, જેના થકી જાતકને ભૌતિક સિદ્ધિઓ અને ઐશ્વર્ય પ્રાપ્ત થાય છે.

કલી - મહાકાળીનો બીજ મંત્ર છે, જેના થકી જાતકની તકલીફો દૂર થાય છે અને સાધના દરમિયાન આવતી ઉપરી બાધાઓનો નાશ થાય છે. એ સિવાય જાતકને મોક્ષ તરફ પણ મહાકાળી જ લઈ જાય છે. અનંતકાળથી આખું વિશ્વ પરબ્રહ્મની શક્તિ રહ્યું છે અને વસ્તુતઃ બ્રહ્મની સત્ શક્તિના આધારે ભૌતિક સૃષ્ટિની સભાન અનુભૂતિ થઈ રહી છે. વિષ્ણુમાં ચેતન જગત ની પ્રતીક, આનંદથી જગત માં પ્રિયતાની અનુભૂતિ થઈ છે.આ પ્રકારે જગત સત્, ચિત્ત, આનંદ નું

સ્વરૂપ, બ્રહ્મથી અન્ય પ્રતીત થાય છે.

આ મંત્રના દેવતા બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને મહાદેવ હોવાને લીધે મંત્રની પહેલા પ્રણવ અક્ષર લેવામાં આવ્યો છે.

મંત્રકલ્પ અનુસાર, ? - તે પરબ્રહ્મનો સૂચક છે કે જેના દ્વારા આ આખું વિશ્વ વ્યાપી રહ્યું છે.

ઐ - વાણી, ઐશ્વર્ય, બુદ્ધિ તથા જ્ઞાન આપનાર માતા સરસ્વતીનો બીજ મંત્ર છે. આ બીજમંત્રનો જાપક વિદ્વાન બને છે. આ વાક બીજ છે, વાણીમાં દેવ અગ્નિ છે, સૂર્ય પણ અગ્નિનું તીવ્ર સ્વરૂપ છે, સૂર્યથી જ દ્રષ્ટિ મળે છે; દ્રષ્ટિ એ સત્યની પીઠ છે, આ જ સત્ય પરબ્રહ્મ છે.

હી - આ દેવી મહાલક્ષ્મીનો બીજ મંત્ર છે જે સમૃદ્ધિ, સંપત્તિ અને ઐશ્વર્ય આપે છે. તેનું પ્રાગટ્ય આકાશ થી છે. પીઠ વિશ્વદ્રમાં, આયતન સહસ્ત્રારમાં, પરંતુ ‘શ્રી’ નો ઉદય આકાશમાં હોવા છતાં ભી આયતન આશ્ચર્યક માં છે.

કલી - આ શત્રુનાશક, દુર્ગતિ નાશક મહાકાળીનો બીજ મંત્ર છે. આ બીજ માં પૃથ્વી તત્વની પ્રાધાન્યતા સાથે વાયુ તત્વ છે, જે જીવન નો આધાર છે.

યામુંડાયે - પ્રવર્તિ એટલે ચંડ અને નિર્વૃત્તિ એટલે મુંડ. આ બન્નેને કામ અને ક્રોધના રૂપમાં પણ માનવામાં આવે છે. તેની સંહારક શક્તિનું નામ જ ‘યામુંડા’ છે. જે પોતે તેજસ્વી છે.

વિચ્ચે - વિચ્ચે એટલે શરણાગતિ કે સમર્પણ.

આમ સંપૂર્ણ મંત્રનો અર્થ છે -- ‘વિશ્વના આધાર પરબ્રહ્મા, જ્ઞાનની અધિષ્ઠાત્રી દેવી સરસ્વતી, સંપૂર્ણ સંકલ્પોની અધિષ્ઠાત્રી દેવી મહાલક્ષ્મી, સંપૂર્ણ કર્મો ની સ્વામીની મહાકાળી તથા કામ અને ક્રોધનો નાશ કરનારી સચ્ચિદાનંદ અભિન્નરૂપા માં યામુંડાને પૂર્ણ સમર્પણપૂર્વક વંદન છે. ત્રણેય બીજ એ પરમાત્માના અનંત સ્વરૂપના વાચક છે. હવે સત્ત્વ તત્વમાં આકૃતિઓ કાળી સ્વરૂપમાં છે, બધાં દેખાવ ચિત્ત તત્વમાં મહાલક્ષ્મી સ્વરૂપ છે અને બધી પ્રતીતિઓ આનંદ તત્વમાં મહાસરસ્વતિ રૂપમાં છે.

હવે જ્યોતિષીય દ્રષ્ટિકોણ મુજબ જોતા,

ઐ - શેલપુત્રીનો મંત્ર છે, જેનાથી સૂર્યની પીડા શાંત થાય છે.

હી - બ્રહ્મચારિણીનો મંત્ર છે, જેનાથી ચંદ્રની પીડા શાંત થાય છે. કલી - દેવી ચંદ્રઘંટાનો મંત્ર છે, જેનાથી મંગળની પીડા શાંત થાય છે.

યા - મા કુમ્ભાંડાનો મંત્ર છે, જેનાથી બુધની પીડા શાંત થાય છે. મું - સ્કંદ માતાનો મંત્ર છે, જેનાથી ગુરુની પીડા શાંત થાય છે.

ડા - ભગવતી કાત્યાયનીનો મંત્ર છે, જેનાથી શુક્રની પીડા શાંત થાય છે.

ચે - મા કાલરાત્રિનો મંત્ર છે, જેનાથી શનિની પીડા શાંત થાય છે. વિ - મહાગૌરીનો મંત્ર છે, જેનાથી રાહુની પીડા શાંત થાય છે. ચ્ચે - મા સિધ્ધિદાત્રીનો મંત્ર છે, જેનાથી કેતુની પીડા શાંત થાય છે. જ્યોતિષ મુજબ સૂર્ય એ જાતકના શરીર ને આત્માનો કારક છે જ્યારે કેતુ એ મોક્ષનો કારક છે. નવાર્ષ મંત્રના જાપ થકી વ્યક્તિ જન્મથી લઈને મોક્ષ સુધીના ફેરામાંથી મુક્ત થઈને અંતે શક્તિમય થઈ જાય છે.

મંત્રશાસ્ત્રમાં આ મંત્રનું સ્થાન અગ્રેસર છે. આ એક જ મંત્રની સાધનાથી મા દુર્ગા સહિત સરસ્વતી, લક્ષ્મી અને મહાકાળીનો આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. આ જાપ કોઈ પણ વ્યક્તિ કરી શકે છે. આ જાપ કરવા માટે રક્તચંદન, સ્ફટિક કે કમળકાકડી માળા હોય તો વધુ સારું ફળ મળે છે. આ સિવાય રુદ્રાક્ષ, અકી કે મુંગાની માળાથી પણ જાપ કરી શકાય છે. આ મંત્રના તંત્રોક્ત અનુષ્ઠાન માટે કોઈ પણ યોગ્ય બ્રાહ્મણની મદદ લઈ શકાય છે અથવા સૌથી ઉચ્ચ ફળની પ્રાપ્તિ માટે ગુરૂ પાસેથી આ મંત્રની દીક્ષા મળે તે પછી જ અનુષ્ઠાન કરવું પણ જે માર્હભક્તો નોકરી કરતા હોય અથવા અન્ય કાર્યોમાં વ્યસ્ત હોવાને લીધે સંપૂર્ણ સાધના કરવા સક્ષમ ન હોય તે લોકો માટે સાદો પ્રયોગ પણ છે : નવરાત્રિના નવ દિવસ માટે માતાજીનું સ્થાપન કરવું. સવાર સાંજ

બ્રાન્ડ વેલ્યુ દૃજ માણસની ઓળખ

આપણે કોઈ વ્યક્તિ કે વસ્તુનું મૂલ્ય કઈ રીતે કરતા હોઈએ છીએ, એ આપણા પર નહીં પણ સામેવાળાના કર્મો કે બ્રાન્ડ પર નક્કી થાય છે. જેમ કે કોઈપણ વસ્તુનું મૂલ્ય એમની બ્રાન્ડ સાથે જોડાયેલું હોય છે.અને જ્યાં સુધી વસ્તુ કોઈ બ્રાન્ડ સાથે ના જોડાય ત્યાં સુધી એ સસ્તી જ બની રહે છે. આપણે દરેકે આ અનુભવ કર્યો જ હશે. જેમ કે આપણે ગારમેન્ટ્સનું જ ઉદાહરણ લઈ લઈએ. તમે સારુ એવુ જીન્સ બજારમાંથી ખરીદો. પરંતુ એમાં કોઈ બ્રાન્ડ માર્કો નહીં લાગેલો એટલે એ તમને સસ્તું જ મળશે. ભલે ટકાઉ બ્રાન્ડઽ જીન્સ જેટલું જ હોય પણ વેલ્યુ ના હોય એટલે એ સસ્તું.

દરેક વસ્તુની કિંમત એમની બ્રાન્ડથી બને છે. માણસનું પણ આમ જ હોય છે. આખી જિંદગી અમુક માણસો ઢસરડા કરી કરીને તૂટી જાય પણ એમની વેલ્યુ જ ના હોય. જ્યારે કોઈ મીઠાં બોલી વ્યક્તિ કામ ભલે ઓછું કરે પણ એમની મીઠાણથી એમની વેલ્યુ વધી જતી હોય છે. ઘણા વ્યક્તિઓ તો કામ કરતા ઝગડા વધુ કરતા હોય છે. ઓફિસ હોય કે પડોસમાં કે ગમે ત્યાં એનામાં સહનશક્તિ જ ના હોય તો એ તરત જ પોતાનો મગજ ગુમાવી બેસે છે અને પોતાની જ કિંમત કોડીની બનાવી નાખે છે. માણસને પોતાની કિંમત જાતે એક બ્રાન્ડની જેમ બનાવવી પડે છે.

હવે આપણને વિચાર આવે કે બ્રાન્ડમાં શું હોય? એકવાર બસ મહેનત કરી લેવાની. પછી તો આપણે આપણા નામથી જ તાગડધીસા કરીશું. પરંતુ આપણે જે વિચારીએ એમ હકીકતમાં હોતું નથી. લોકોની નજરમાં સતત રહેવા માટે રોજખરોજ અવનવું માર્કેટ સાથે ટકી રહેવું પડે છે. દરેક વખતે માણસો એક

જ બ્રાન્ડના કપડાં ખરીદે એ જરૂરી નથી. આમછતાં તેમને પોતાની બ્રાન્ડ લોકોના દિલમાં વસાવવા કંઈ કેટલી જાહેરાતો અને અવનવું લાવવું પડે છે. પહેલા કરતા પણ વધુ મહેનત પડતી હોય છે. ખૂન પસીનો એક કરે ત્યારે કોઈ એક જ બ્રાન્ડ વધુ સમય માર્કેટમાં ટકી રહે.

માણસોનું પણ એમ જ છે. એકવાર તમને તમારા સારા કાર્યોથી લોકો પૂજવા તો લાગ્યા. પરંતુ હવે સારા કાર્યો છોડી નથી દેવાના. આ માટે તો હવે તમારી જવાબદારી અનેકગણી વધી જાય છે. લોકોના દિલમાં એમ જ નથી રહી શકાતું. ઘણા એવુ પણ વિચારતા હોય કે પૈસા છે તો બધું છે. હા વાત સાચી પણ છે. પરંતુ પૈસાના જોરે જે માન મોભો મળે અને સત્કર્મોથી જે માન મળે એમાં જમીન અને આસમાનનો ફરક છે. પૈસાદારને તો જરૂરિયાત ખાતર જ બધા તમારી આસપાસ ઘૂમતા હશે. મનથી નહીં. જ્યારે સદ્ વિચારો વાળી વ્યક્તિ પાસે ભલે પૈસો નથી પણ જે પણ માણસો આવશે એ મનથી આવશે.

ગમે એટલી ઉંચી બ્રાન્ડમાં પણ યડાવ ઉતાર આવે જ છે.બ્રાન્ડની લોકપ્રિયતા ટકાવવી લોઢાના યણા યાવવા જેટલી અઘરી પણ છે. બ્રાન્ડ યાહકો ફેન્સમાંથી ટીકાકાર ના થાય એ માટે સતત પુરુષાર્થ કરવો પડે છે.

આવી જ રીતે માણસોએ પણ આખા જીવન દરમિયાન સત્કર્મો છોડવા ના જોઈએ. પોતાની સુમધુર સુવાસ સતત પુરુષાર્થ કરીને ફેલાવતી જ રહેવી જોઈએ. જાત ધસી નાખવી પડે ત્યારે માણસની કિંમત થાય છે. આ બધું કંઈ બીજા માટે નહીં પરંતુ પોતાના જ માટે મધમધતી સુવાસ ફેલાવવાની હોય છે. આપણા કર્મો જ આપણી આઈઝ્ટીટી બને છે. અને આ આગવી ઓળખ જીવનના છેલ્લા શ્વાસ સુધી ટકી રહે છે.

જરા થોભું

કલમ પકડી જરા થોભું,
શબદ છટકી જતાં લોભું!
ભરમ પકડી જરા થોભું,
શબદ છટકી જતાં લોભું!

દરદ દાહે દબાતાં ક્યાં?
શરત વાહે બમાતાં ક્યાં?
જખમ પકડી જરા થોભું..
શબદ છટકી જતાં લોભું!

ભટકતી ભવરણે વ્હાલા,
બબડતી અવગણે ઠાલા,
રસમ પકડી જરા થોભું,
શબદ છટકી જતાં લોભું!

છટકતી તુંગથી ધારા..
પટકતાં થાય પડકારા,
પવન પકડી જરા થોભું,
શબદ છટકી જતાં લોભું!

ખટકતી ભાસથી આવા,
ઢસડતી આશ પડછાયા,
નજર પકડી જરા થોભું,
શબદ છટકી જતાં લોભું!

- કોકિલા રાજગોર

હૃદયની વ્યથા

દિલનાં અરમાનો દિલમાં રહી ગયાં,
સપના મારાં આંસૂ બનીને વહી
ગયાં.

જિંદગીમાં બહુ બધાં સાહસો
કીધાં,
પ્રેમના ઓરતાં અધૂરાં રહી
ગયાં.

કોઈ સિતમ એવો નથી કે જે ના
સહ્યો,
હર સિતમ હસતાં મુખે અમે સહી ગયાં.

રંગ બદલે છે જીવન હર મોડ પર,
મારા જીવનના રંગ ફિક્કા રહી ગયાં.

આપ શું સમજો હૃદયની વ્યથા કથા,
આપના કાજે ફના અમે થઈ ગયાં.

- યોગેશભાઈ જોશી

સપનાંની ઉડાન

પક્ષીને જોઈ
સપનાંની ઉડાન
ભરું હું આજે!

થાકીને આવું
ત્યારે ખાવ પોરો
આજનાં માટે!

કાલે ફરીથી
સફર શરૂ થશે;
માળો બંધાશે!

જીવન મારું
નાનાં એવા માળામાં
થશે વ્યતિત!

આ જ છે
સફર જીવનની
આ દુનિયામાં!

- પૂજા પટેલ

મારે મિલકત જાહેર કરવી છે

માર્ય મહિનામાં મારે હિસાબનું સરવૈયું કાઢવું છે,

મારે એકવાર માર્યમાં રિટર્ન ફાઇલ કરવું છે,

દોસ્ત જો મારે મિલકતનાં નામે તું હોય તો,
મારે મારી મિલકત જાહેર કરવી છે.

મારે હવે કશું સંતાડવું નથી બધો ટેક્સ ભરવો છે,
દોસ્ત ગયા વર્ષની સંપત્તિમાં મારે તને જાહેર કરવો છે,
તારી ભાઈબંધી તો બહુ મોંઘી છે યાર છતાં,
મારે મારી મિલકત જાહેર કરવી છે.

દોસ્ત તારી દોસ્તી ખાસ છે તો જીએસટી ટેક્સ લાગશે,
તું મારો છે એના માટે જીએસટી વાળા કેટલાં કાગળિયા માંગશે,
કરવેરો ભરવા કાગળને અપવાદમાં ઉતારવા છે,
મારે મારી મિલકત જાહેર કરવી છે.

એક તારા નામને કારણે ત્રીસ ટકાના સ્વેબમાં આવું છું,
તે આપેલી મોંઘીદાટ ક્ષણો મારે ચોપડે ચડાવી છે,
જિંદગી પાસેથી તારા નામની રસીદ ફડાવવી છે,
મારે મારી મિલકત જાહેર કરવી છે.

મારું ચાલે તો દોસ્ત તને ગજવામાં સંતાડી દઉ,
કરવેરા અને કરચોરીના લફરામાં જ ન પડું છતાં,
સરકારને કરવેરો ભરવો છે કશે કરચોરી કરવી નથી,
તારી સાથે અમુલ્ય ક્ષણો વીતાવીને? હંમેશા સ્મિત કરવું છે,
મારે મારી મિલકત જાહેર કરવી છે.

- બીના એન પીઠડીયા

"હસ્તરેખા"

જન્મથી ભલે હોય હાથમાં હસ્તરેખા,
સદ્ કાર્યોથી બદલાય છે આં
હસ્તરેખા.

આપણા ભાગ્યવિધાતા છીએ
આપણે,
મહેનતથી બદલાય છે ભાગ્ય
આપણા.

નવો દિવસ, નવાં વિચાર સાથે
કરીએ કામ,
ઈશ્વરમાં રાખી શ્રદ્ધા કરીએ નવી
શરૂઆત.

નશીબ અને ભાગ્ય તો સૌ લઈને જન્મે છે,
બસ સાચી દિશામાં મહેનતની જરૂર પડે છે.

મહેનત વિના તો હસ્તરેખા પણ નથી કામની,
નશીબ નાં ભરોશે ન બેસતાં, કરો કામ આજથી.

- ચિરાગ શર્મા

"માંગે છે"

ભણી ચૂક્યો જે પાઠ એની કિતાબ માંગે છે;
જિંદગી અભણ હોવાનો ખિતાબ માંગે છે.

કોલરે દાગ પ્રસ્વેદનો ને નાકે
થઈ જ્યાં ફોડકી;
ઓઝલ રહેતાં સગપણો
મુજથી હિજાબ માંગે છે.

સુરાહી થઈ લ્યો ખાલી જીવનની
તલબમાં;
નવી બોટલમાં દિલ જૂની શરાબ માંગે છે.

ભરેલું છે જમણે સરવૈયું મુજ ચોપડે;
લાગણીનાં લેણ-દેણ હિસાબ માંગે છે.

નકદરી દુનિયા જુઓ આ ધુત્કારે માહતાબને;
પ્રગટાવી ચિરાગ એ આફતાબ માંગે છે.

- ચિરાગ નરસાણા

ગુપ્ત સાથી

હેયાકેરો માળો તમે બાંધો રે મારા વાલમજ,
ડોકીયું તો એકવાર હેયે કરો મારા
પિયુજ...

દલડું મારું ઝૂરતું રે મારા દલડાંના
વાલમજ,
કાયા કેરું એક એક રુતું રડે રે મારા
પિયુજ.

સારું રે કહું તો આ? દલડું નથી રહું મારું
વાલમજ,
વણતોલે એનું પલડું તો ઝૂકે રે મારા પિયુજ.

ભેળાં રે થવાનું તો લલાટે ભૂસાયું હવે વાલમજ,
નયને તરવરતા એ હડયકમળના મારા પિયુજ.

અશ્રુભિંદુ વહાવી આ હેયાને સેરવી ગયાં વાલમજ,
પચ્ચાતાપની આ દૂનિયામાં નાહી ગયાં મારા પિયુજ.

સદાનો એ સથવારો જીરવવા હું ફાળું લગાડતાં વાલમજ,
જય નામ ધરી આ જગત મહીથી એ ભગાડતાં પિયુજ.

- જયસુખ જીકાદરા

હિસાબ રખાય છે

હવે અહીં વાતે વાતે હિસાબ રખાય છે,
ડગલે પગલે સારા હોવાનો ખિતાબ રખાય છે.

ખોટાએ પણ પોતાને ઈમાનદાર
બનાવી દીધા,
સારા હોવાના પુરાવાની પણ અહીં
નોંધ લેવાય છે.

અમી ભરાય ને ઉતરી ગયા લોકોની
નજરમાં,
ઓશુ પણ હવે પાણીની જેમ તોલાય છે.

ખણખોટ કરી બીજાના રંગમાં ભંગ પડાય છે,
નજર સામે હવે તો કતલ કરાય છે.

વેરઝેર, કપટ, મશ્કરીમાં રચ્યાપચ્યા રહ્યા જે xવજx,
નીચે નહિ તો ઉપર પૂરેપૂરો હિસાબ રખાય છે.

- જયેશ ચૌહાણ વજ

ઋણ!

મા-બાપનો પ્રેમ હોય છે લાજવાબ!
યાદ રાખવાનો સંતાનોએ હિસાબ!

વેદના સહી જન્મ આપ્યો આ
જગતમાં;
લાડથી ઉછેરી રનેહ અપ્યો
બેહિસાબ!

સ્વાર્થરહિત સિંચન કર્યું સંસ્કારોનું;
પહેરાવ્યો માનવતાનો મહા ઇલકાબ!

સઘળું કરું હું ન્યોછાવર એક વાત પર;
નિજ ઈચ્છા હોમી પૂર્ણ કર્યાં જે ખ્યાબ!

અગણિત ઋણ એનાં કેમ કરી ચૂકવાય?
સેવા કરતાં સ્વયં મળે અમુલ્ય ખિતાબ!

- ડૉ. સંજય પટેલ

વિસામો

ખૂબ દૂર નિરંતર ચાલ્યા પગલાં,
હવે, ઘડીક લે વિસામો,

જીવનની ઘટમાળના તડકા
છાંયામાં,
હવે, ઘડીક લે વિસામો,

સુખ દુઃખના ઉતાર ચઢાવ
જિંદગીમાં,
હવે, ઘડીક લે વિસામો,

સ્વર્ગનું તેડું આવશે જલ્દીથી એકદી,
પ્રભુ નામનો મહિમા ગાઈ ઘડીક લે વિસામો,

જીવનને સુખદ વળાંક દઈ,
નવજીવનનો હવે લે ઘડીક વિસામો,

યાદોના એ ચક્રવ્યૂહમાંથી નીકળી,
હવે, ઘડીક લે વિસામો,

થકવી નાખ્યો છે જિંદગીએ મને,
હવે, ઘડીક લે વિસામો,

નિજાનંદ કાજે જીવનની પળ માણી,
હવે, ઘડીક લે વિસામો,

અમૂલ્ય છે જિંદગીમાં પોતાના સ્વજનો,
એમની સાથે જીવી લઈ ઘડીક લે વિસામો,

હવે , ઘડીક લે વિસામો.
વિસામો, વિસામો, વિસામો.

- મિતલ મકવાણા

સંકલન
રાજેશ્રી કુંમર
99139 75450

બદલાય છે

બદલાય છે નિત્ય તારીખ સાથે વાર,
બદલાય સમય સાથે માનવીના
વિચાર.

કહેવાય છે પ્રાણ ને પ્રકૃતિ
સાથે જાય,
પળે પળે બદલાય માણસના
આચાર.

જિંદગી છે તો ચાલશે સુખ દુઃખનું
વિશ્વાસ રાખી ખુદ પર, સ્વીકાર પડકાર.

શું કરવાની નાની નાની વાતમાં ધમાલ?
સાચો હોય તો તું સ્વયંને જ લલકાર.

નક્કી જ હોય જન્મ મરણની તારીખ,
શાને કરે માનવ! તો આટલો અહંકાર?

ચપટી ધૂળની પણ પડે છે જરૂર,
એક માનવ છે બીજા માનવનો આધાર.

જગાવી સ્વયંને, કહે અંતમાં જાગૃતિ,
આપીએ સૌને દિલથી પ્રેમ ને સહકાર.

- જાગૃતિ ડી. વ્યાસ

હિસાબ

ચલ મન, આજ સુધીનો હિસાબ
માંડીએ;
કાઠી સરવૈયું જમા ઉધારનું,
આજ હિસાબ માંડીએ.

પડખે મળેલી હૂંફની, ને ભીની
પથારીની;
માડીએ કરેલા ઉજાગરાનો,
ચલ મન, હિસાબ માંડીએ;

માંડ ભેખડિયે થાતાં, ડગલી નાની પાડી;
રહેજ હેઠા પડતાં જીવ કેટલો કપાતો! ચલ મન, હિસાબ માંડીએ;

વરસ ઉપર વરસ વીત્યાં, આવી જુવાની આજ;
તારાં વરસ વધતાં એનાં કેટલાં ઘટચાં?
ચલ મન, હિસાબ માંડીએ;

નાની નાની વાતો માંડીને કરતાં સંતાન;
મોટી મોટી વાતો કેટલી છૂટી! ચલ મન, હિસાબ માંડીએ;

કોની તરફનું પલ્લું નમે છે, 'ભાવિ' ? માડીનું કે આપણું?
કાઠી સરવૈયું જમા ઉધારનું, ચલ મન, હિસાબ માંડીએ;

- અજય પાર્કર

દર્દ

ખોવાય ગયું અસ્તિત્વ અમોનું,
થઈ મુલાકાત જ્યારથી તમોથી.

જીતવા લગાવી બાજી
જિંદગીની,
પણ, હારી ગયા બાજી
તમોથી.

પામવા પ્યારને ચાલી હું કઠિન
પંથે,
વેદ્યા ઘણા કાંટા-કાંકરા પ્રેમ પંથે.

એક એક યુગ સમી લાગતી દરેક પળ,
માનવ મહેરમણમાં પણ લાગતું એકલવાયું.

લાગતી હાજરી માનવ સમુદાયની કંટક સમી,
શોધતી હું કંટક વચ્ચે દિન-રાત તમોને.

થઈ જતું સહન બીજું બધું દર્દ,
નથી થતું સહન તમોની યાદોનું દર્દ.

આશ છે એક આ વિરહ દિલમાં,
મટી જશે અમોને પણ આ દર્દરોગ.

- રાજેશ્રી કુંમર

ઝાડ પડી ગયું..

મૂળિયા માંથી માટી ખસી ને લોકો
ઝાડ પડી ગયું..

પાનખર માં પર્ણ ગયા ને લોકો
કહે,
ઝાડ સુકાઈ ગયું.

ઝાડને ફળ ના આવ્યા ને લોકો
કહે
ઝાડ વાઝીયું થઈ ગયું.

થકીયું ભાર ઝીલી ના શક્યું ને ડાળીઓ નમી ગઈ લોકો કહે
ઝાડ નમી ગયું..

- નયના પટેલ

સમય

સમયની રીત મેં જાણી છે,
તને જીતીને પણ મેં હારી છે,

અફવાઓના બજારની આજ
કહાની છે,
જ્યાં કાફી એક ચિનગારી છે,

મારી આજ અદા અલગારી છે,
દિલમાં રાખી તસવીર સદા તારી
છે,

આ દિલની પણ એક દિલદારી છે,
ન પામીને પણ સદા તને ચાહી છે,

શબ્દોની પણ કેવી મારામારી છે,
બોલાય સઘળું કેવું વિચારી છે,

જીંદગીમાં નસીબ રહ્યું ભારી છે,
છતાં મેં રાખી કેવી ખુમારી છે.

- વિજય પરમાર

..માનવ છે તું..

માનવ છે તું આનંદની ખોજ કર,
સમય સંગ ચાલવાની કોશિશ કર.

આ મારું ને તારું બેલછા છોડી,
મળ્યું છે એ માણવાની કોશિશ કર.

જીવન બન્યું જ છે સુખ-દુઃખથી,
ઉઠી ઉપર ઘડી બે ઘડી મોજ કર.

નાશવંત દેહની માયાજાળ છોડીને,
દેહથી પર થવાની તું કોશિશ કર.

આતમને પિછાણવા યત તું કર,
સત્યને જ જાણવાની કોશિશ કર.

-પૂર્વી પટેલ

સરખામણી કરો ના

માતા મહાન દેવી ,સરખામણી
કરો ના,
પપ્પાની ચાહ કેવી?, સરખામણી
કરો ના.

હા, એક જન્મ આપે, નવ માસ
ભાર વેઠી,
ધીરજ ધરિત્રી જેવી , સરખામણી
કરો ના.

જીવન પિતા દીપાવે, હર તાપથી
બચાવે,
કોઈ ના છત છે એવી, સરખામણી
કરો ના.

છે એક હૃદય મારું, તો એક શ્વાસ મારો,
એને જિંદગી જ કહેવી, સરખામણી કરો ના.

દેવોને પણ છે દુર્લભ, મા-બાપ નો સહારો,
દેવોને ના એ જગ્યા લેવી, સરખામણી કરો ના

- શ્રજાગૃતિ કેલા